C/2025/666

10.2.2025 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 21 януари 2025 година

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Чехия

(C/2025/666)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263, и по-специално член 17 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като има предвид, че:

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(1) На 30 април 2024 г. влезе в сила реформирана рамка на ЕС за икономическо управление. Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение ([1]), заедно с изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 за прилагането на процедурата при прекомерен дефицит ([2]) и изменената Директива 2011/85/ЕС на Съвета за бюджетните рамки на държавите членки ([3]) са основните елементи на реформираната рамка на ЕС за икономическо управление. Рамката цели насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. Тя насърчава също националната ангажираност и има средносрочна насоченост, съчетана с по-ефективно и съгласувано прилагане на правилата.

(2) Националните средносрочни фискално-структурни планове, които държавите членки представят на Съвета и на Комисията, са в центъра на новата рамка за икономическо управление. Плановете следва да постигат две цели: i) да гарантират, наред с другото, че до края на периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища, както и че бюджетният дефицит се свежда и поддържа под референтната стойност от 3 % от БВП в средносрочен план, и ii) да гарантират осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на ЕС. За тази цел всеки план трябва да съдържа средносрочен ангажимент за план за нетните разходи ([4]), с който ефективно се установява бюджетно ограничение за срока на плана, обхващащ четири или пет години (в зависимост от нормалната продължителност на законодателния цикъл в държавата членка). Освен това в плана следва да се обясни как държавата членка ще гарантира осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (включително тези, които се отнасят до процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), ако е приложимо), и как държавата членка ще изпълнява общите приоритети на Съюза. Периодът за фискална корекция обхваща четири години и може да бъде удължен с до три години, ако държавата членка се ангажира да осъществи набор от подходящи реформи и инвестиции, които отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕС) 2024/1263.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Нетни разходи съгласно определението в член 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263, а именно публичните разходи след приспадане на: i) разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

(3) След представянето на плана Комисията трябва да оцени дали той отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

(4) По препоръка на Комисията Съветът трябва да приеме препоръка за залагане на плана за нетните разходи на съответната държава членка и, когато е приложимо, одобрява набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция.

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО НАЦИОНАЛНИЯ СРЕДНОСРОЧЕН ФИСКАЛНО-СТРУКТУРЕН ПЛАН НА ЧЕХИЯ

(5) На 16 октомври 2024 г. Чехия представи своя национален средносрочен фискално-структурен план на Съвета и Комисията. Това стана след удължаване на срока, посочен в член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263, както бе договорено на 24 септември с Комисията с оглед на причините, посочени от Чехия.

Процес преди представянето на плана

(6) Преди да представи своя план, Чехия поиска техническа информация ([5]), която Комисията предостави на 21 юни 2024 г. и публикува на 16 октомври 2024 г. ([6]) В съответствие с член 9, параграф 1, буква в), член 9, параграф 2 и член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263 техническата информация показва равнището на структурното първично салдо през 2028 г., което е необходимо, за да се гарантира поддържането на дефицита на консолидирания държавен бюджет под 3 % от БВП в средносрочен план, а консолидираният държавен дълг да остане под 60 % от БВП в средносрочен план при липсата на допълнителни бюджетни мерки след 4-годишния период на корекция. Средносрочният период се определя като период от десет години след края на периода на корекция.

Техническата информация беше изготвена и предадена на държавите членки при два сценария: сценарий, включващ съгласуваност с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит ([7]) в съответствие с член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/1263, и сценарий без този механизъм. В техническата информация за Чехия се посочва, че за да се спазят приложимите фискални правила в рамките на период на корекция от 4 години и на базата на допусканията на Комисията, които са в основата на предварителните насоки, предадени през юни 2024 г., структурното първично салдо следва да възлиза на най-малко 0,4 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.; сценарий без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит), както е посочено в таблицата по-долу. За сведение, като се има предвид и механизмът за гарантиране на устойчивостта при дефицит, структурното първично салдо следва да възлиза на най-малко 0,4 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). Механизмът за гарантиране на устойчивостта при дефицит обаче не е изискване за Чехия, която отговаря на условията за предоставяне на техническа информация.

Таблица 1: Техническа информация, предоставена от Комисията на Чехия

Последна година от периода на корекция	2028 г.
Минимална стойност на структурното първично салдо (% от БВП), сценарий без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит	0,4
Само за информация: Минимална стойност на структурното първично салдо (% от БВП), сценарий с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит	0,4

Източник: Изчисления на Комисията.

([5]) Предварителните насоки, предадени на държавите членки и на Икономическия и финансов комитет, включват техническа информация i) със и без удължаване на периода на корекция (обхващащи съответно 4 и 7 години) и ii) със и без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит. Те включват и основните начални условия и основните допускания, използвани в средносрочната рамка на Комисията за прогнозиране на държавния дълг. Референтната траектория е изчислена въз основа на методиката, описана в Обзора на Комисията за устойчивостта на обслужването на дълга от 2023 г. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Тя се основава на прогнозата на Европейската комисия от пролетта на 2024 г. и нейното средносрочно удължаване до 2033 г., а дългосрочният растеж на БВП и разходите, свързани със застаряването на населението, са в съответствие със Съвместния доклад на Комисията и Съвета относно застаряването на населението (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#czechia.

([7]) Съгласно механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит, установен в член 8 от Регламент (ЕС) 2024/1263, годишното подобрение на структурното първично салдо е 0,4 процентни пункта от БВП (или 0,25 процентни пункта от БВП в случай на удължаване на периода на корекция), докато структурният дефицит е по-нисък от 1,5 % от БВП.

(7) В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1263 от юни до септември 2024 г. Чехия и Комисията проведоха технически диалог. Диалогът беше съсредоточен върху плана за нетните разходи, предвиден от Чехия, и основните му допускания (по-специално прогнозите за растежа на потенциалния БВП), както и върху предвиденото осъществяване на реформи и инвестиции в отговор на основните предизвикателства, установени в контекста на европейския семестър, и общите приоритети на Съюза за справедлив, екологичен и цифров преход, социална и икономическа устойчивост, енергийна сигурност и изграждане на отбранителни способности.

(8) През септември и октомври 2024 г. в съответствие с член 11, параграф 3 и член 36, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263, съгласно информацията, предоставена от Чехия в нейния план, страната започна процес на консултация с гражданското общество, социалните партньори, регионалните органи и други заинтересовани страни. Според информацията, предоставена от Чехия в нейния план, процесът е включвал подходяща междуведомствена консултация с участието на икономическите и социалните партньори. Освен това беше проведена кръгла маса по проекта на плана с представители на икономическите и социалните партньори, нестопанския сектор, регионите, двете камари на парламента и други съответни институции, включително чешкия фискален съвет. Освен това проектът на плана беше предоставен на Правителствения съвет за устойчиво развитие и на Правителствения съвет за неправителствените организации. Планът беше обсъден и в две парламентарни комисии. Накрая, представителите на икономическите и социалните партньори имаха възможност да представят своите виждания в работната група на Съвета по икономическо и социално споразумение.

(9) Комитетът по бюджетните прогнози, натоварен със задачата да оценява макроикономическите и бюджетните прогнози, представи становище относно макроикономическата прогноза, залегнала в основата на многогодишния план за нетните разходи. Комитетът оцени макроикономическата прогноза като реалистична.

(10) Планът беше обсъден в националния парламент на 8 октомври 2024 г. Вследствие на това той беше приет от правителството на 16 октомври 2024 г.

Други свързани процеси

(11) На 21 октомври 2024 г. Съветът отправи към Чехия поредица от специфични за държавата препоръки (СДП) в контекста на европейския семестър ([8]).

ОБОБЩЕНИЕ НА ПЛАНА И ОЦЕНКАТА НА КОМИСИЯТА

(12) В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията оцени плана, както следва:

Контекст: макроикономическа и фискална ситуация и перспектива

(13) През 2023 г. икономическата активност в Чехия намаля с 0,1 %, тъй като високата инфлация намали покупателната способност и доведе до спад в потреблението на домакинствата. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква през 2024 г. икономиката да отбележи ръст от 1,0 % благодарение на постепенното възстановяване на вътрешното търсене, стимулирано от ръста на реалните заплати и намаляващата инфлация. През 2025 г. реалният БВП ще нарасне с 2,4 %, тъй като потреблението на домакинствата и инвестициите ще се засилят, а нетният износ ще има отрицателен принос. През 2026 г. се очаква реалният БВП да нарасне с 2,7 % благодарение на ръста на потреблението на домакинствата и бруто образуването на основен капитал, както и на възстановяването на износа. През прогнозния период (т.е. 2024—2026 г.) се очаква растежът на потенциалния БВП в Чехия да се увеличи леко — от 1,6 % през 2024 г. до 1,8 % през 2026 г., което се дължи на нарастващата производителност и по-големите капиталови инвестиции, докато приносът на труда намалява. Равнището на безработицата беше 2,6 % през 2023 г. и според прогнозите на Комисията ще възлиза на 2,6 % през 2024 г., 2,7 % през 2025 г. и 2,7 % през 2026 г. Очаква се инфлацията (дефлаторът на БВП) да намалее от 8,2 % през 2023 г. до 4,0 % през 2024 г. и да достигне 2,4 % през 2025 г. и 2,4 % през 2026 г.

(14) Що се отнася до фискалната динамика, през 2023 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Чехия възлизаше на 3,8 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква той да достигне 2,5 % от БВП през 2024 г. и да спадне още до 2,3 % от БВП през 2025 г. и при условие че политиката остане непроменена — до 1,9 % през 2026 г. Прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. включва проектобюджета на Чехия за 2025 г., който правителството предложи на националния парламент през септември. В края на 2023 г. консолидираният държавен дълг беше 42,4 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква съотношението на дълга към БВП да нарасне до 43,4 % от БВП в края на 2024 г. Очаква се то да нарасне допълнително до 44,4 % от БВП в края на 2025 г. и до 44,8 % в края на 2026 г. Във фискалната

([8]) Препоръка на Съвета от 21 октомври 2024 г. относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на Чехия. (ОВ C, C/2024/6810, 29.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6810/oj).

прогноза на Комисията не се вземат предвид самите политически ангажименти в средносрочните планове, докато те не бъдат подкрепени от надеждно обявени и уточнени в достатъчна степен конкретни мерки на политиката.

План за нетните разходи и основни макроикономически допускания в плана

(15) Националният средносрочен фискално-структурен план на Чехия обхваща периода 2025 – 2028 г. и представя фискална корекция в продължение на четири години.

(16) В плана се съдържа информацията, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/1263, с изключение на планираните фискално-структурни мерки през последните години на плана.

(17) Планът се ангажира с плана за нетните разходи, посочен в таблица 2, което съответства на среден ръст на нетните разходи от 3,1 % през годините 2025 – 2028. Техническата информация (при допускане на линеен план за корекции) съответства на среден ръст на нетните разходи от 3,5 % през периода на корекция (2025—2028 г.). Отчита се, че планът за нетните разходи, за който е поет ангажимент в плана, води до структурно първично салдо от 0,4 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). Това е равно на минималното равнище на структурното първично салдо от 0,4 % от БВП през 2028 г., предоставено от Комисията в техническата информация от 21 юни 2024 г. ([9]) В плана се приема, че растежът на потенциалния БВП ще намалее от 2,0 % през 2024 г. до 1,4 % през 2025 г., след което ще се увеличи леко и ще достигне средно 1,6 % през периода на корекция (2025—2028 г.). Освен това в плана се очаква темпът на растеж на дефлатора на БВП да намалее от 3,4 % през 2024 г. до 2,7 % през 2025 г. и да продължи постепенно да намалява до 2,0 % през 2028 г.

Таблица 2: План за нетните разходи и основни допускания в плана на Чехия

	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2028 г.
Ръст на нетните разходи (годишно, в %)	5,3	4,5	2,5	2,6	2,9	3,1
Ръст на нетните разходи (кумулативно, от базовата 2023 г., в %)	5,3	10,1	12,9	15,8	19,2	n.a.
Растеж на потенциалния БВП (%)	2,0	1,4	1,5	1,8	1,5	1,6
Инфлация (ръст на дефлатора на БВП) (%)	3,4	2,7	2,2	2,1	2,0	2,2

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Чехия и изчисления на Комисията.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху консолидирания държавен дълг

(18) Ако се реализират заложените в плана допускания и поетият ангажимент за плана за нетните разходи, в съответствие с плана консолидираният държавен дълг ще се увеличи от 44,1 % през 2024 г. на 45,3 % от БВП през 2026 г., а след това ще намалее до 44,2 % от БВП до края на периода на корекция (2028 г.), както е посочено в таблицата по-долу. В средносрочен план, т.е. до 2038 г., се очаква съотношението на дълга към БВП като цяло да се стабилизира до 2033 г. в съответствие с плана, а след това да нарасне до 47,5 % от БВП през 2038 г.

Таблица 3: Динамика на консолидирания държавен дълг и на салдото по консолидирания държавен бюджет в плана на Чехия

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2038 г.
Държавен дълг (% от БВП)	42,4	44,1	45,1	45,3	44,7	44,2	47,5

([9]) При сценария без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит.

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2038 г.
Салдо по държавния бюджет (% от БВП)	- 3,8	- 2,8	- 2,5	- 1,7	- 0,9	- 0,5	- 2,6

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Чехия

Така според плана консолидираният държавен дълг ще остане под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП в средносрочен план. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания представеният план за нетните разходи е в съответствие с изискването за дълга, посочено в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху салдото по консолидирания държавен бюджет

(19) Въз основа на плана за нетните разходи и допусканията в плана дефицитът на консолидирания държавен бюджет ще се подобри постепенно от 2,8 % от БВП през 2024 г. до 0,5 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). Така според плана дефицитът по консолидирания държавен бюджет няма да надвиши референтната стойност от 3 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). В допълнение, през десетте години след периода на корекция (т.е. до 2038 г.) бюджетният дефицит няма да надвиши 3 % от БВП. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания представеният план за нетните разходи ще бъде в съответствие с изискването за дефицита, посочено в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Макроикономически допускания в плана

(20) Планът се основава на набор от допускания, които се различават от допусканията на Комисията, предадени на Чехия на 21 юни 2024 г. По-специално в плана са използвани различни допускания за осем променливи, а именно за отправната точка (структурно първично салдо през 2024 г.), растежа на потенциалния БВП, растежа на реалния БВП, растежа на дефлатора на БВП, номиналния (имплицитен) лихвен процент, фискалния мултипликатор, корекциите наличности-потоци и допусканията за приходите (т.е. предполагаемите еластичности). По-долу е представена оценка на тези различни допускания.

(21) Разликите в допусканията с най-значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи са изброени по-долу, заедно с оценка на всяка разлика, разглеждана отделно.

— В плана е заложена отправна точка (структурно първично салдо през 2024 г.) от - 0,7 % от БВП, което е по-ниско от допускането на Комисията за - 0,1 % от БВП. Това допринася за по-нисък среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Това се обяснява с по-актуалната информация в сравнение с допусканията на Комисията, включително с по-ниска оценка за салдото на консолидирания държавен бюджет през 2024 г. (- 2,8 % от БВП в плана в сравнение с - 2,4 % от БВП според допусканията на Европейската комисия). Като цяло това е в съответствие с прогнозата на Комисията от есента на 2024 г. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана се приема, че растежът на потенциалния БВП ще бъде средно 1,6 % през периода на корекция (2025—2028 г.). Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. След края на периода на корекция (2029—2038 г.) динамиката на потенциалния растеж се доближава до допусканията на Комисията, в резултат на което средният потенциален растеж за плана е по-висок от допусканията на Комисията (1,4 % спрямо 1,3 %). Отклонението до 2028 г. се обяснява с по-благоприятните краткосрочни макроикономически прогнози на Чехия в плана, както и с лекото повишаване на растежа на БВП през 2023 г. Освен това в плана се посочва, че в оценките на потенциалния растеж е включена като входяща информация макроикономическата прогноза на плана от август 2024 г. за периода до 2028 г. Освен това кумулативният растеж през прогнозния период като цяло остава в съответствие с резултатите от общоприетата методика. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана се допуска, че ръстът на дефлатора на БВП през периода на плана ще бъде по-нисък средно с 0,5 процентни пункта през прогнозния период от допускането на Комисията. Това допринася за по-нисък среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Това по-предпазливо допускане в сравнение с предишните насоки на Комисията се обяснява в плана с включването на по-нови данни, като се допуска, че целта за инфлация от 2 % (ръст на ИПЦ) ще бъде постигната до средата на

2026 г., както и като се допуска, че дефлаторът на БВП ще се доближи до тази стойност през 2028 г. и ще остане стабилен на равнището на стойностите от 2028 г. през останалия прогнозен период. Това допускане се счита за надлежно обосновано.

— В плана се допуска, че номиналният (имплицитен) лихвен процент ще бъде по-нисък средно с 0,6 процентни пункта през прогнозния период от допускането на Комисията. Това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. Отклонението произтича от допускането за по-ниски пазарни лихвени проценти в краткосрочен и дългосрочен план с около 1 процентен пункт, което представлява по-оптимистично допускане в сравнение с това на Комисията. Това се обяснява с включването на по-нови данни и с различен метод, който се основава на очакване за понижение на пазарните лихвени проценти в съответствие с движението на основния лихвен процент на централната банка. Отклонението произтича и от малко по-благоприятното допускане за растежа на реалния БВП в плана (ефект на знаменателя). Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

Оставащата разлика в допусканията не оказва значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи в сравнение с допусканията на Европейската комисия. Като цяло всички разлики в допусканията, взети заедно, водят до по-нисък среден ръст на нетните разходи в плана, отколкото е средният ръст на нетните разходи, посочен в техническата информация. Нещо повече, в своя план Чехия се ангажира с план за нетните разходи, който е дори по-нисък от този таван. Европейската комисия ще вземе под внимание посочената по-горе оценка на допусканията в плана в бъдещите оценки на съответствието с настоящата препоръка.

Фискална стратегия в плана

(22) В плана не е включена индикативна фискална стратегия за изпълнение на плана на нетните разходи по него, тъй като този план е определен само като технически таван, който Чехия се ангажира да не надвишава. Конкретната специфика на съответните мерки на политиката трябва да бъде потвърдена или коригирана и количествено определена в годишните бюджети.

Намерения за реформи и инвестиции в плана, които имат за цел да се отговори на основните предизвикателства, установени в контекста на европейския семестър, и да се изпълнят общите приоритети на Съюза

(23) В плана се описват намеренията на политиката по отношение на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално специфичните препоръки за Чехия, и насочени към общите приоритети на ЕС. Планът включва 128 реформи и инвестиции, 78 от които се подпомагат финансово по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост, а 85 — от фондовете на политиката на сближаване.

(24) Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително целите в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119, планът включва 63 мерки, от които 52 са подкрепени от МВУ. Мерките за справяне с предизвикателствата на екологичния преход са включени в Националния план в областта на енергетиката и климата на Чешката република. Най-важните мерки включват реформите LEX RES I и II, чрез които се рационализират издаването на разрешения и изграждането на възобновяеми енергийни източници, въвеждат се енергийни общности и стартира Центърът за енергийни данни. Скоро чрез LEX RES III ще се осигури по-гъвкава електроенергийна система. Що се отнася до енергийната ефективност, с „Нова програма за екологични икономии“ и „Нова програма за екологични икономии (олекотена програма)“ се подпомага задълбоченото саниране на сгради. Други подходящи мерки включват електрификация на железопътните линии и замяна на превозните средства с по-ефективни по отношение на емисиите. Тези мерки са насочени към изпълнение на СДП в областта на политиката за енергията от възобновяеми източници, енергийната инфраструктура и мрежи и енергийната ефективност (отправени към Чехия през 2019 г., 2020 г., 2022 г. и 2023 г.), както и в областта на устойчивия транспорт (отправени към Чехия през 2019 г., 2020 г. и 2023 г.). По отношение на предизвикателствата на цифровия преход най-важните мерки включват реформи и инвестиции за развитие на 5G инфраструктурата в селските и силно нуждаещите се райони, за да се разшири покритието на 5G сигнала, включително в транспортните коридори и влаковете, както и за подпомагане на промишлени проекти за научноизследователска и развойна дейност, при които се използва 5G. Тези мерки са свързани със СДП (от 2019 г. и 2020 г.) в областта на политиката относно цифровата свързаност и инфраструктурата.

(25) По отношение на общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, планът включва 48 мерки, 23 от които са подкрепени от МВУ. Що се отнася до предизвикателствата пред интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж, най-важните мерки включват законопроекта за научните изследвания, развойната дейност, иновациите и трансфера на знания, инвестициите в цифровизацията на предприятията и националната стратегия за обществените поръчки. Тези мерки са насочени към изпълнението на СДП (от 2019 г., 2020 г. и 2024 г.) в областта на политиката относно бизнес средата, включително политиките относно МСП, както и на СДП от 2019 г. относно конкуренцията, основана на качеството, в областта на обществените поръчки. По отношение на предизвикателствата пред социалното и териториалното сближаване най-важните мерки включват изменение на първия стълб на пенсионната система, пилотно изпитване на нов инструмент „работно място за интеграция“, увеличаване на капацитета на услугите за грижи за деца в предучилищна

възраст, преквалификация в областта на цифровите умения и развитие на цифровото образование. Други съответни мерки са измененият Закон за строителството и проектът на закон за жилищната помощ. Тези мерки се отнасят до СДП (от 2019 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г.) за гарантиране на дългосрочната фискална устойчивост на пенсионната система, СДП от 2020 г. в областта на активните политики на пазара на труда и социалното приобщаване, СДП от 2019 г. за подобряване на достъпа до грижи за деца на достъпни цени, СДП от 2019 г. и 2020 г. за насърчаване на цифровите умения и достъпа до цифрово обучение, СДП от 2022 г. и 2023 г. за осигуряване на социални жилища и жилища на достъпни цени и СДП от 2024 г. за насърчаване по-голямо участие на жените на пазара на труда чрез намаляване на фискалните фактори, демотивиращи родителите да се върщат на работа. Що се отнася до предизвикателствата в областта на здравеопазването и икономическата, социалната и институционалната устойчивост, най-важните мерки включват Закона за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и проекта на закон за регулиране на лобирането, плана за действие в областта на човешките ресурси за органите на централната администрация, както и увеличаването и индексирането на постоянните данъци върху недвижимата собственост. Тези мерки са свързани със СДП от 2019 г. относно приемането на антикорупционни мерки, СДП от 2024 г. относно укрепването на капацитета на чешката публична администрация за привличане, задържане и развитие на таланти и СДП от 2024 г. относно увеличаването на приходите от постоянните данъци върху недвижимото имущество. По отношение на политиките за следващото поколение най-важните мерки включват повишаването на качеството и достъпността на предучилищното образование, подпомагането на интеграцията на децата на граждани на трети държави, продължаващата реформа на обучението на учителите и засилване на приобщаването в образованието. Тези мерки са насочени към изпълнението на СДП от 2019 г. относно повишаването на качеството и приобщаването на образованието.

(26) По отношение на общия приоритет за енергийна сигурност планът включва мерки, насочени към изпълнението на този общ приоритет, като нито една от тях не се подкрепя от МВУ. Най-важните мерки включват отдаването под наем на капацитета на терминалите за ВПГ и завършването на проекта TAL+ с оглед на постепенното отказване от руските изкопаеми горива. Очаква се тези мерки да допринесат за изпълнението на СДП от 2022 г. относно диверсификацията на вноса на изкопаеми горива. Освен това правителството предприема стъпки за подмяна на съществуващите блокове на АЕЦ „Дуковани“.

(27) Що се отнася до общия приоритет в областта на отбранителните способности, планът включва увеличаване на разходите за отбрана до около 2 % от БВП през 2024 г. в съответствие с ангажиментите в НАТО.

(28) В плана се предоставя информация относно съгласуваността и, когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване и плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Чехия. Повечето мерки, включени в плана, се финансират по линия на МВУ. В плана и в приложението към него са отразени изчерпателно реформите и инвестициите във фондовете на политиката на сближаване и ПВУ.

(29) В плана се прави преглед на нуждите от публични инвестиции на Чехия по отношение на общите приоритети на ЕС. Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с Европейския закон за климата, нуждите от инвестиции включват трансформация на енергийния сектор, разработване на възобновяеми енергийни източници, намаляване на потреблението на енергия и емисиите от сградите, разработване на инфраструктура за 5G мобилни мрежи и опростяване на достъпа до цифрови обществени услуги. За да осигури социална и икономическа устойчивост, Чехия планира да инвестира в иновативни стартиращи предприятия и разрастващи се дружества, да улесни преквалификацията и продължаващото образование и да увеличи капацитета на грижите за деца. За да повиши енергийната сигурност, Чехия възнамерява да подкрепя приложните изследвания в областта на енергетиката.

Заключение от оценката на Комисията

(30) Като цяло Комисията е на мнение, че планът на Чехия изпълнява изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА СЪВЕТА

(31) Съветът приветства средносрочния фискално-структурен план на Чехия и счита, че цялостното му изпълнение би допринесло за гарантирането на стабилни публични финанси и за подпомагането на устойчивостта на публичния дълг, както и на устойчивия и приобщаващ растеж.

(32) Съветът взема под внимание извършената от Комисията оценка на плана. Въпреки това Съветът приканва Комисията да представя своята оценка на бъдещите планове в отделен документ от препоръките на Комисията за препоръки на Съвета.

(33) Съветът взема под внимание оценката на Комисията на плана за нетните разходи и основните макроикономически допускания в плана, включително във връзка с предварителните насоки на Комисията, както и въздействието на плана за нетните разходи върху бюджетния дефицит и държавния дълг. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, че макроикономическите и фискалните допускания, макар в някои случаи да се различават от допусканията на Комисията, включително за да се отчетат актуализираните макроикономически и фискални данни, като цяло са надлежно обосновани и подкрепени със солидни икономически доводи. Съветът взема под внимание широката фискална стратегия на плана и рисковете за перспективите, които биха могли да засегнат осъществяването на макроикономическия сценарий и основните допускания и изпълнението на плана за нетните разходи. По-специално Съветът също така приветства факта, че съответните заинтересовани страни са били ангажирани на национално равнище преди представянето на плана. Съветът отбелязва също, че геополитическите рискове могат да окажат натиск върху разходите за отбрана.

(34) Съветът очаква Чехия да бъде готова да коригира фискалната си стратегия при необходимост, за да гарантира изпълнението на плана си за нетните разходи. Съветът изразява решимост да следи отблизо икономическата и фискалната динамика, включително динамиката, залегнала в основата на включения в плана сценарий.

(35) Съветът счита, че по-нататъшните обсъждания за постигане на общо разбиране относно въздействието на кумулативните темпове на растеж на нетни разходи върху годишния надзор е необходимо да бъдат проведени навреме за следващия кръг на фискалния надзор.

(36) Съветът взема под внимание представеното от Комисията описание на потребностите и намеренията по отношение на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и изтъква, че е важно да се гарантира осъществяването на тези реформи и инвестиции. Въз основа на докладите, които ще бъдат представени от Комисията, Съветът ще направи оценка на тези реформи и инвестиции и ще наблюдава тяхното изпълнение в рамките на европейския семестър.

(37) Съветът очаква представянето от Чехия на годишните доклади за напредъка, които следва да съдържат по-специално информация за напредъка в изпълнението на плана за нетните разходи, заложен от Съвета, и осъществяването на по-общите реформи и инвестиции в контекста на европейския семестър.

(38) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът следва да препоръча на Чехия плана за нетните разходи, определен в плана.

ПРЕПОРЪЧВА на ЧЕХИЯ:

1. Да гарантира, че ръстът на нетните разходи не надвишава максималните стойности, установени в приложение I към настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 21 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. DOMAŃSKI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимални темпове на растеж на нетните разходи
(годишен и кумулативен темп на растеж в номинално изражение)

Чехия

Години		2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Темпове на растеж (%)	Годишен	4,5	2,5	2,6	2,9
	Кумулативен (*)	10,1	12,9	15,8	19,2

(*) Кумулативните темпове на растеж се изчисляват въз основа на базовата година 2023. Кумулативните темпове на растеж се използват при годишния мониторинг на последващото съответствие в контролния общ баланс.